

„Revue de Droit Rural”

Jacques Foyer, *Le droit de propriété et la loi d'Avenir. Synthèse du colloque Ay 2013* (Prawo własności i rozwój prawa. Podsumowanie sympozjum Ay 2013), RDR 2015, nr 437, s. 29-32.

Autor artykułu stara się odpowiedzieć na pytanie, w jakim kierunku zmierza prawo własności, po uchwaleniu ustawy z 13 października 2014 r., określającej zmiany w sektorze rolnym i leśnym. Jacques Foyer podkreśla, że usprawnienie działania Agencji do spraw Scalania Gruntów i Zagospodarowania Przestrzennego Obszarów Wiejskich (fr. SAFER) wpłynęło jednocześnie na pewne ograniczenia w zakresie korzystania przez właścicieli z nieruchomości gruntowych. Artykuł został podzielony na trzy części. W części pierwszej został zaprezentowany wewnętrzny aspekt działalności winnic we Francji. Autor zwrócił uwagę na fakt, że francuskie winnice to z reguły przedsięwzięcie rodzinne, co tworzy pewne wyzwania dla regulacji prawa cywilnego, chociażby w zakresie przejścia produkcji przez spadkobierców. W drugiej części analizuje zewnętrzny aspekt działalności francuskich winnic. Podkreśla, że na właścicielach winnic spoczywa coraz więcej obowiązków. Obowiązki te związane są m.in. z działalnością Agencji ds. Scalania Gruntów i Zagospodarowania Przestrzennego Obszarów Wiejskich, która przez szeroko zakreślone kompetencje ogranicza możliwość swobodnego wykonywania działalności gospodarczej przez producentów wina. W trzeciej, ostatniej części, autor analizuje kwestie związane z systemem podatkowym, jakiemu podlegają producenci rolni specjalizujący się w uprawie winorośli i produkcji wina. W konkluzji podkreśla on, że winnice w regionie Szampanii w dalszym ciągu się rozwijają, pomimo faktu, że ich działalność jest mocno ograniczona przez rozmaite regulacje prawne i skomplikowany system podatkowy.

Thierry Tauran, *Les principales incidences dans la profession agricole de la loi n° 2015-990 du 6 août 2015, dite loi Macron* (Najważniejsze zmiany dotyczące zawodu rolniczego w świetle ustawy z 6 sierpnia 2015 r. nr 2015-990 – tzw. ustawy Macron), RDR 2015, nr 438, s. 15-18.

Thierry Tauran wskazuje, że komentowana ustawa z 6 sierpnia 2015 r. jest przede wszystkim aktem o znacznej doniosłości gospodarczej. Reguluje ona bardzo szeroki wachlarz zagadnień. Zdaniem autora nie mamy zatem w tym przypadku do czynienia z typową ustawą rolną, ale z aktem prawnym, który wywiera daleko idące konsekwencje w sektorze rolnym. Podkreśla też, że komentowana ustawa nie przewiduje żadnych zmian w zakresie ochrony socjalnej rolników, niemniej wprowadza ona do kodeksu pracy określone dyspozycje, dotyczące pracy w rolnictwie. Tak zwana ustawa Macron była bardzo szeroko komentowana w procesie jej wprowadzania w życie. Autor podzielił artykuł na cztery części. W części pierwszej przedstawił przegląd regulacji związanych z powszechnym prawem pracy. W drugiej wskazał na kwestie związane ze wzmocnieniem kontroli zastosowania regulacji prawa pracy. W trzeciej z kolei zaprezentował postulaty dotyczące reformy sądownictwa polubownego w zakresie pracy. W czwartej wskazał, że pod pewnymi warunkami możliwe jest rozwinięcie systemu ochrony prawnej zatrudnienia. W podsumowaniu autor podniósł, że nowa ustawa pozwala przedsiębiorcom na poczynienie pewnych oszczędności w zakresie wynagrodzeń wypłacanych pracownikom.

Luc Bodiguel, *Demander, adhérer ou se soumettre ou du caractère polymorphe du «vouloir» en agriculture* (Żądać, przystąpić lub podporządkować się, lub o polimorficznym charakterze „woli” w rolnictwie), RDR 2016, nr 439, s. 10-14.

Autor wskazuje na rozmaite przykłady oświadczenia woli w rolnictwie. Dotyczą one np. wniosków o przyznanie pomocy publicznej czy też umowy kupna produktów rolnych. Luc Bodiguel zadaje pytanie, jakie są konsekwencje prawne, które zostały ukryte pod pojęciem oświadczenia woli. Następnie przedstawia regulacje prawne, które dążą do uporządkowania relacji handlowych pomiędzy producentami rolnymi i ich partnerami gospodarczymi. Dochodzi do konkluzji, że obecnie relacje te są w istocie zachwiane pod względem strukturalnym. Władze publiczne popierają zatem organizowanie się producentów rolnych w większe podmioty i wykorzystanie procedury zbiorowych negocjacji na gruncie zawierania kontraktów albo na gruncie innych działań podejmowanych przez rolników, a związanych z prowadzoną przez nich działalnością. Takie działania mają na celu doprowadzenie do sytuacji, w której relacje prawne między producentami rolnymi i ich partnerami gospodarczymi będą równorzędne. Autor formułuje konkluzję, że osoby prowadzące działalność rolniczą oczekują od władz publicznych ustanowienia przejrzystych warunków składania oświadczenia woli i konstruowania kontraktów. Warunki te powinny zostać skonstruowane z dużą ostrożnością z uwagi na fakt, że zmiany tak ważnych – pod-

stawowych instytucji prawa cywilnego wiązą się każdorazowo z ryzykiem negatywnych zmian w sferze stosunków społecznych i gospodarczych.

Emmanuelle Juen, *La substitution opérée par les SAFER dans les promesses unilatérales de vente. Présentation d'une cession de contrat* (Substytucja realizowana przez Agencję do spraw Scalania Gruntów i Zagospodarowania Przestrzennego Obszarów Wiejskich w przypadku jednostronnej promesy sprzedaży. Cesja umowy), RDR 2016, nr 440, s. 9-15.

Artykuł otwiera krótki przegląd zmian prawnych dotyczących kompetencji przyznanych Agencji do spraw Scalania Gruntów i Zagospodarowania Przestrzennego Obszarów Wiejskich (fr. SAFER). Agencja ta od 1960 r. może zarówno kupować, jak i odstępować, od 1962 może dodatkowo nabywać w drodze pierwokupu, natomiast od 1999 może wstępować w prawa i obowiązki innych nabywców (osób trzecich) w ramach promesy sprzedaży nieruchomości wiejskich. Autorka uzasadnia, że aby Agencja mogła należycie wypełniać swoje zadania, słuszne było wprowadzenie do francuskiego systemu prawnego regulacji przewidującej możliwość takiej substytucji (zmiana z 1999 r.). Zmiana nastąpiła w wyniku wprowadzenia do Kodeksu rolnego i rybołówstwa przepisu art. L. 141-1. Emmanuelle Juen omówiła dalej miejsce, jakie zajmuje komentowana regulacja w ramach pozostałych regulacji prawa cywilnego i rolnego. Podkreśliła również, że konieczne jest wprowadzenie zmian, które doprowadzą do wyjaśnienia i uproszczenia podstawowych pojęć związanych z substytucją na gruncie promesy sprzedaży nieruchomości wiejskich. W końcowej części artykułu autorka zauważyła, że Agencja stosunkowo często myli w praktyce nową instytucję (wprowadzoną poprzez art. L. 141-1) z chociażby umową kupna, co powoduje określone komplikacje na gruncie stosowania przepisów prawa rolnego.

Opracowanie: ALEKSANDER GADKOWSKI